

Danske Malermestre
organisationen for malerfaget

Malerfagets Konjunkturundersøgelse

1. halvår 2011

Malerfagets konjunkturundersøgelse 1. halvår 2011

Resume

Krisen i malerfaget har kulmineret (side 2)

Krisen i malerfaget er efterhånden kulmineret. I andet halvår 2010 oplevede ca. 1/3 af virksomhederne et fald i omsætningen i forhold til samme periode i 2009, mens 22 % oplevede en fremgang. Forventningerne til 1. halvår 2011 tyder imidlertid på, at vi er på vej ind i en stabilisering af situationen, idet et beskedent flertal forventer fremgang i forhold til 2010. Således forventer 27 % stigende omsætning, mens 25 % forventer et fald.

Ledigheden endte på sidste års niveau (side 4)

Ledigheden har i 1. halvår 2010 været 6,6 procentpoint højere end i rædselsåret 2009, mens den tilsvarende forskel i 2. halvår 2010 har været 1,5 procentpoint. Det skyldes dog ikke at ledigheden er begyndt at falde, men at den steg støt gennem 2009.

Malermestre frygter østarbejdere (side 5)

57 % af malermestrene frygter at miste arbejde på grund af arbejdskraft fra de nye EU-lande. I dag er det således et flertal af medlemmerne, der anser det for et problem, at udenlandske virksomheder kommer med andre løn- og ansættelsesvilkår end dem, der kan tilbydes danske malersvende.

Affaldsgebyr medfører dobbeltbetaling (side 6)

Af de ca. 270 medvirkende malervirksomheder, har 107 virksomheder en aftale med en privat vognmand om afhentning af virksomhedens affald. Alligevel har kun 23 virksomheder opnået fritagelse fra gebyret i 2010. 45 virksomheder peger på, at de betaler gebyret uden nogensinde at komme på genbrugspladserne.

Undersøgelsens tilrettelæggelse

Hvert halve år i juni og december måned udsendes spørgeskemaer til Danske Malermestres medlemmer. I disse spørgeskemaer bedes det enkelte medlem om at tage stilling til, dels hvorledes udviklingen har været i det forløbne halvår i forhold til samme halvår forrige år, og dels hvorledes den forventede udvikling vil være i det kommende halvår i forhold til samme halvår forrige år.

Virksomhedernes besvarelser vægtes med beskæftigelsen i de enkelte virksomheder. I undersøgelsen har medvirket 272 virksomheder med en samlet beskæftigelse på 2.163 personer, svarende til ca. 25 % af det samlede bygningsmalerfag.

1. Den økonomiske udvikling i malerfaget

Krisen i malerfaget er efterhånden kulmineret, hvilket fremgår af nedenstående tabel 1. I andet halvår 2010 oplevede ca. 1/3 af virksomhederne et fald i omsætningen i forhold til samme periode i 2009, mens 22 % oplevede en fremgang. I alt var der tilbagegang i netto 14 % af virksomhederne, hvilket er en del mindre end i 1. halvår 2010.

Forventningerne til 1. halvår 2011 tyder imidlertid på, at vi er på vej ind i en stabilisering af situationen, idet et beskedent flertal faktisk forventer fremgang i forhold til 2010. Således forventer 27 % stigende omsætning, mens 25 % forventer et fald.

Tabel 1:

Udvikling i omsætning i forhold til samme periode forrige år	1. halvår 2011	2. halvår 2010	1. halvår 2010	2. halvår 2009
Omsætning stiger	27 %	22 %	17 %	15 %
Omsætning falder	25 %	36 %	50 %	59 %
Omsætning uændret	48 %	42 %	33 %	326 %
Netto fremgang	2 %	-14 %	-33 %	-43 %

Note: Tallene er vægtet med virksomhedernes beskæftigelse.

Udviklingen i beskæftigelsestallene lægger sig sædvanen tro tæt op af udviklingen i omsætning. Således har netto 21 % af virksomhederne reduceret beskæftigelsen i 2. halvår 2010 i forhold til samme periode 2009. Dette var noget mere end forventet i starten af halvåret, hvor netto 14 % forventede at reducere beskæftigelsen i 2. halvår af 2010. Til gengæld er forventningerne til 1. halvår 2011 relativt positive i lyset af udviklingen de sidste par år. Her forventer en fjerdedel af virksomhederne at øge beskæftigelsen, mens et tilsvarende antal forventer et fald i beskæftigelsen. Netto er der fremgang hos 1 % af virksomhederne, mens halvdelen af virksomhederne forventer beskæftigelse i forhold til 1. halvår 2010.

Tabel 2:

Udvikling i beskæftigelse i forhold til samme periode forrige år	1. halvår 2011	2. halvår 2010	1. halvår 2010	2. halvår 2009
Beskæftigelse stiger	25 %	17 %	16 %	12 %
Beskæftigelse falder	24 %	38 %	49 %	65 %
Beskæftigelse uændret	51 %	45 %	35 %	23 %
Netto fremgang	1 %	-21 %	-33 %	-53 %

Note: Tallene er vægtet med virksomhedernes beskæftigelse.

Udviklingen i ordrebeholdning er dog fortsat negativ idet 43 % af virksomhederne havde en lavere ordrebeholdning ved udgangen af 2010 i forhold til udgangen af 2009, mens kun 26 % har oplevet en stigende ordrebeholdning. Således er der en tilbagegang i ordrebeholdningen hos netto 17 % af virksomhederne sammenlignet med udgangen af 2009.

Tabel 3:

Udvikling i ordrebeholdning i forhold til samme periode forrige år	2. halvår 2010	1. halvår 2010	2. halvår 2009	1. halvår 2009
Ordrebeholdning steget	26 %	21 %	13 %	16 %
Ordrebeholdning faldet	43 %	46 %	67 %	53 %
Ordrebeholdning uændret	31 %	33 %	20 %	31 %
Netto fremgang	-17 %	-24 %	-54 %	-37 %

Note: Tallene er vægtet med virksomhedernes beskæftigelse.

Den tilbagegang i omsætning, der har været i 2. halvår 2010 har ramt stort set alle dele af byggeriet, bortset fra boligselskaber, hvor der har været en lille fremgang i 2. halvår 2010. Hårdest ramt er fortsat kontorer og fabrikker, hvor netto 38 % og 46 % af virksomhederne melder om tilbagegang. Dette ligner i høj grad det billede, der har været i de sidste par år.

Tabel 4:

Nettofremgang i omsætning i forhold til samme periode forrige år	2. halvår 2010	1. halvår 2010	2. halvår 2009	1. halvår 2009
Private husstande	-16 %	-13 %	-42 %	-32 %
Boligselskaber	2 %	-18 %	-14 %	-5 %
Kontorer	-38 %	-35 %	-40 %	-38 %
Fabrikker	-46 %	-48 %	-55 %	-43 %
Kommune/stat	-12 %	-19 %	-19 %	-19 %
Institutioner/skoler	-16 %	-16 %	-30 %	-10 %
Andet	-14 %	-21 %	-34 %	-21 %

Note: Tallene er vægtet med virksomhedernes beskæftigelse.

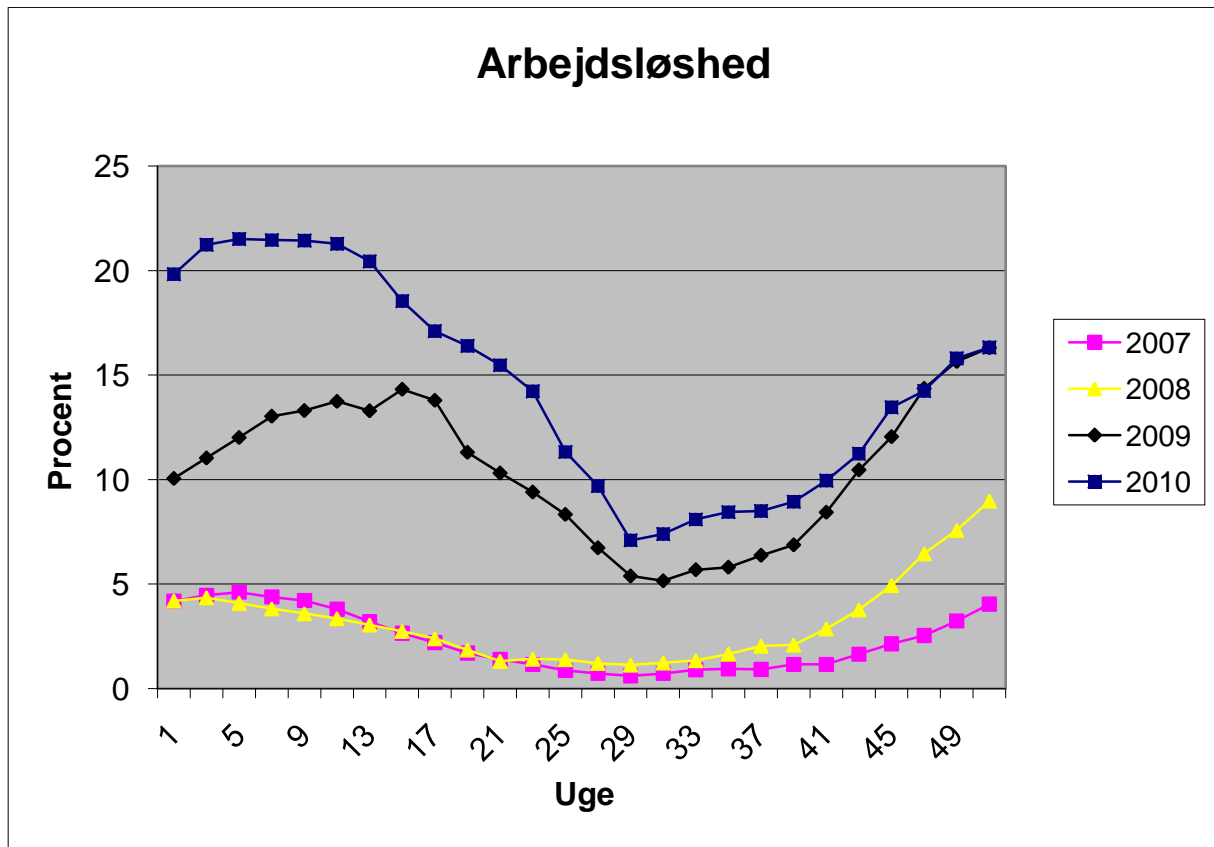
Det er på denne baggrund ikke overraskende, at bruttoavancen fortsat har udviklet sig negativt i 2. halvår 2010. Således peger næsten halvdelen af medlemmerne på, at bruttoavancen er faldet i 2. halvår 2010 sammenlignet med samme periode sidste år. Kun 17 % har haft en stigende bruttoavance, men der har således været tilbagegang i netto 31 % af virksomhederne.

Tabel 5:

Udvikling i bruttoavance	2. halvår 2010	1. halvår 2010	2. halvår 2009	1. halvår 2009
Bruttoavance steget	17 %	18 %	14 %	24 %
Bruttoavance faldet	48 %	53 %	49 %	48 %
Bruttoavance uændret	35 %	29 %	37 %	28 %
Netto fremgang	-31 %	-35 %	-35 %	-24 %

2. Ledigheden

Ledigheden har i 1. halvår 2010 været 6,6 procentpoint højere end i rædselsåret 2009, mens den tilsvarende forskel i 2. halvår 2010 har været 1,5 procentpoint. Det skyldes dog ikke at ledigheden er begyndt at falde, men at den steg støt gennem 2009. Ledighedskurvens profil er mere ”normal” i 2010, men kurven ligger på et meget højt niveau i forhold til tidligere. For året som helhed var ledigheden knap 15%.

Ledigheden ser således ud til at have stabiliseret sig omkring det nuværende niveau, hvilket harmonerer godt med, at forventningerne til omsætning og beskæftigelse i 1. halvdel af 2011 ligger på niveau med 2009. Derfor kan der i 2011 forventes en årsledighed på omkring 14-15 %, hvilket svarer til ca. 1.500 malersvende.

3. Udenlandsk arbejdskraft

Den 1.maj 2004 fik EU 10 nye medlemslande. (Polen, Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet, Slovenien, Malta, Cypern).

Allerede dengang stillede Danske Malermestre en række spørgsmål til medlemmerne vedrørende udvidelsens konsekvenser. Vi har stillet de samme spørgsmål i januar 2005, i juni 2009 og nu senest med denne analyse i januar 2011. Det giver os en unik mulighed for at se på udviklingen i besvarelserne.

3.a. Har du i den anledning bemærket en **øget** anvendelse af arbejdskraft fra disse lande i byggeriet?

Svar:	Januar 2011	Juli 2009	Januar 2005	Juni 2004
Ja	60%	54 %	11 %	3 %
Nej	40 %	46 %	89 %	97 %

Tabellen viser, at der er en øget andel af medlemmer, der bemærker anvendelsen af udenlandsk arbejdskraft i byggeriet. I dag peger 60 % af medlemmerne på, at de har bemærket øget anvendelse, mens denne andel umiddelbart efter udvidelsen var helt nede på 3 % Udviklingen synes dog at have stabiliseret sig fra 2009 til 2011.

3.b. Er din virksomhed i det hele taget stødt på arbejdskraft fra disse lande inden for det sidste års tid?

Svar:	Januar 2011	Juli 2009	Januar 2005	Juni 2004
Ja	65%	62 %	11 %	9 %
Nej	35 %	38 %	89 %	91 %

Det er ligeledes en større andel af medlemsvirksomhederne, der støder på arbejdskraft fra de nye EU-lande. I januar har 65% af medlemsvirksomhederne således mødt arbejdskraft fra de nye EU-lande i løbet af det sidste år. Der har dog ikke været den store udvikling siden 2009.

3.c. Forventer du at se en øget anvendelse af arbejdskraft (i byggeriet) fra de nye EU-lande i de kommende år?

Svar:	Januar 2011	Juli 2009	Januar 2005	Juni 2004
Ja	59%	52 %	38 %	39 %
Nej	41%	48 %	62 %	61 %

Det er dog fortsat en stadig større del af medlemmerne, der forventer at se en øget anvendelse af arbejdskraft fra de nye EU-lande i byggeriet i de kommende år. I dag er det således 59 % af medlemmerne, der forventer en øget anvendelse i de kommende år.

3.d. Frygter du at miste arbejde på grund af tilstrømning af arbejdskraft fra disse lande?

Svar:	Januar 2011	Juli 2009	Januar 2005	Juni 2004
Ja	57 %	45 %	15 %	14 %
Nej	43 %	55 %	85 %	86 %

Den største ændring i forhold til analysen i juli 2009 er dog medlemmernes frygt for at miste arbejde på grund af den udenlandske arbejdskraft. Det er således i dag 57 % af medlemmerne, der frygter at miste arbejde på grund af arbejdskraft fra de nye EU-lande, hvilket er en pæn stigning i forhold til den tilsvarende andel i 2009. I dag er det således et flertal af medlemmerne, der anser det for et problem, at udenlandske virksomheder kommer med andre løn- og ansættelsesvilkår end dem, der kan tilbydes danske malersvende.

4. Affaldsgebyrer

Kommunerne har indført et gebyr for virksomheders brug af genbrugspladser. Danske Malermestre har i den anledning stillet virksomhederne en række spørgsmål om deres brug af genbrugspladserne og det nye gebyr (tallene i parentes er de faktiske besvarelser)

4.a. Har du betalt affaldsgebyr for 2010? Ja: 71% (190) Nej: 29% (77)

4.b. Har du brugt genbrugspladserne i 2010? Ja: 68% (179) Nej: 32% (85)

Mens det er 71 % af de medvirkende virksomheder, der har betalt affaldsgebyr for 2010, er det 68 %, der rent faktisk har anvendt genbrugspladserne. Overfladisk set kan der således synes at være en harmoni mellem betalingen og anvendelsen af genbrugspladserne, men en nærmere analyse af tallene viser dog, at 45 af de medvirkende 270 virksomheder har betalt for at bruge genbrugspladserne i 2010 uden rent faktisk at have brugt pladserne i 2010. Modsat er der 34 af de medvirkende virksomheder, som ikke har betalt affaldsgebyr for 2010, men trods dette har brugt genbrugspladserne i 2010.

Det skal dog bemærkes, at grunden til at der er så relativt mange virksomheder, der ikke har betalt affaldsgebyr, formentlig er den simple, at de endnu ikke er blevet opkrævet af kommunen. Det fremgår således nedenfor, at der er under 10% af de medvirkende virksomheder, der har opnået fritagelse for gebyret.

Der er således en stor del af virksomhederne, der betaler for en ydelse, de reelt ikke bruger. Dette er helt klart et af de elementer, der har været medvirkende til den store utilfredshed omkring det nye affaldsgebyr. Nedenfor har vi spurgt nærmere til, hvor ofte virksomhederne kommer på genbrugspladserne, og det fremgår, at 30 % praktisk talt aldrig kommer der og mere end halvdelen af virksomhederne kommer der mindre end en gang om måneden. Kun omkring 20 % af virksomhederne har en jævnlig brug af genbrugspladserne.

4.c. Hvor ofte kommer du der?

Sæt kryds

Praktisk taget aldrig	30% (77)
Mindre end en gang om måneden	24% (61)
1-2 gange om måneden	24% (62)
3-4 gange om måneden	13% (32)
En gang om ugen eller mere	9% (22)

9.d. Synes du at gebyret står mål med dit brug?

Sæt kryds	
Det er rimeligt	15% (38)
Det er alt for højt	85% (211)
Det er billigt	0% (1)

Den anden del af den udbredte utilfredshed med affaldsgebyret skal se med udgangspunkt i prisen for anvendelsen af genbrugspladserne. Hele 85 % af medlemmerne peger på, at genbrugsgebyret er alt for højt i forhold til virksomhedens lokale brug, mens kun 15 % mener, at gebyret er rimeligt. Der er ingen, der mener, at man slipper billigt.

9.e. Har du søgt om fritagelse for gebyret? Ja: 24% (63) Nej: 76% (198)

9.f. Har du opnået fritagelse for affaldsgebyret? Ja: 10% (23) Nej: 90% (212)

9.g. Betaler du et privat firma for at håndtere virksomhedens affald? Ja: 41% (107) Nej: 59% (156)

Det er kun 24 % af de medvirkende medlemmer, der har ulejligen sig med at søge om fritagelse for affaldsgebyret. I alt er der tale om 63 virksomheder. Af disse har kun 23 virksomheder opnået fritagelse, svarende til 10 % af de virksomheder, der har svaret på spørgsmålet. Dette er således omkring 1/3 af de virksomheder, der søger om fritagelse, der rent faktisk har opnået dette. Dette står i modsætning til at 107 virksomheder rent faktisk betaler et privat firma for at håndtere virksomhedens affald svarende til 41 % af de medvirkende. For langt de fleste virksomheder er der derfor tale om en dobbeltbetaling, hvor man både betaler affaldsgebyr og samtidig betaler et privat firma for at håndtere virksomhedens affald.

Danske Malermestre, 21. januar 2011